

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 Arib vraagt haar Kamer om bezinning

1 maximumscore 2

- de controlerende taak 1
- (voorbeeld van een juist gevolg) De aandacht moet nu verdeeld worden over een veel groter aantal vragen waardoor er voor elke vraag afzonderlijk minder aandacht is. De controle wordt daardoor oppervlakkiger en minder diepgravend uitgevoerd 1

2 maximumscore 2

voorbeeld van een juist antwoord:

- Ideologisch-inhoudelijk: de SP heeft een socialistische ideologie en vindt dus dat overheidsop treden gericht moet zijn op verbetering van de positie van zwakke groepen in de samenleving. In verzorgingstehuizen zitten mensen die minder goed voor zichzelf kunnen zorgen en daarom moet de overheid voor hen opkomen als zij tekort komen 1
- Politiek: de SP kan door het indienen van vragen en moties over misstanden die onder verantwoordelijkheid van de regering plaatsvinden, haar oppositierol waarmaken / aan potentiële kiezers laten zien op welke punten de SP het anders zou doen dan deze regering / de regering in een slecht daglicht stellen 1

3 maximumscore 2

voorbeelden van een juist antwoord:

- In de tekst staat dat het aantal moties al jaren stijgt (regel 4-10). Omdat er veel moties ingediend worden, krijgt iedere motie op zich minder aandacht. Dus als in een motie kritiek geleverd wordt op een bewindspersoon dan zal die kritiek minder aandacht krijgen dan vroeger omdat de aandacht nu over meer moties verspreid wordt.
- Veel moties die nu ingediend worden, dienen een ander doel dan vroeger het geval was en daarom worden ze door ministers als minder bedreigend ervaren. In regel 53 en verder staat dat moties vooral dienen om media-aandacht te creëren. Vaak is dat aandacht voor de indiener van de motie. Daar hoeft een minister niet bang voor te zijn.

- voor het geven van een goede reden 1
- voor een daarbij passende verwijzing naar de tekst 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 3

- Kenmerk monisme: het sluiten van regeerakkoorden / het in stand houden van de steun van een meerderheid in de Kamer(s) voor een coalitieregering 1
- Kenmerk dualisme: ministers kunnen geen Kamerlid zijn / regering en Kamers hebben verschillende taken 1
- Het past beter bij monisme. De regering kan in feite haar gang gaan omdat ze kan rekenen op steun van de meerderheid van de Kamer 1

Opgave 2 Juridische aanpak jihadi's

---

5 maximumscore 2

- Het doel is resocialisatie / speciale preventie 1
- De straffen zijn gericht op het aanpakken van de oorzaak van het gedrag van de dader, met als doel om de dader te leren omgaan met zijn of haar probleem zodat hij/zij terug kan keren in de maatschappij / niet weer dezelfde fout gaat maken 1

6 maximumscore 2

twee van de volgende doelen met uitleg:

- Het doel vergelding: een jihadist heeft de wet overtreden en boet daarvoor met een straf.
- Het doel beveiliging van de maatschappij en burgers: zolang een jihadist vast zit of gecontroleerd wordt, zijn anderen veilig voor deze persoon.
- Het doel handhaving van de rechtsorde en het voorkomen van eigenrichting: door jihadisten te straffen laat de samenleving zien dat de wetsovertreders aangepakt worden.
- Het doel generale preventie: een jihadist die gestraft wordt kan als voorbeeld dienen om anderen ervan te weerhouden hetzelfde te doen.

per juist doel met juiste uitleg 1

Opmerking

Het doel genoegdoening van de slachtoffers is niet juist omdat er geen slachtoffers zijn.

Vraag	Antwoord	Scores
7	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> De taak van de reclassering die te herkennen is: het voorbereiden en begeleiden van de uitvoering van taakstraffen (werk- en leerstraffen) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Voorbeeld van een uitleg: taak-, werk- en leerstraffen zijn, meer dan andere straffen, bedoeld om delinquenten te resocialiseren. Dat betekent dat gewerkt wordt aan een (her)inpassing van de delinquent in de samenleving en dat is precies wat de doelstelling van de reclassering inhoudt 	2
8	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> Als de overheid bij het bestrijden van criminaliteit de nadruk legt op het aanpakken van de maatschappelijke oorzaken, zodat criminaliteit wordt voorkomen, dan noemen we het beleid preventief 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Als de nadruk wordt gelegd op strafrechtelijk optreden, het uitbreiden van capaciteit en bevoegdheden van politie en justitie en het verhogen van de strafmaat, dan noemen we het beleid repressief 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Het opleggen van de enkelbandmaatregel als straf helpt wel om criminaliteit te voorkomen maar niet door het aanpakken van de maatschappelijke oorzaken ervan. De enkelband is een voorbeeld van strafrechtelijk optreden en past daarom bij een repressief beleid 	1
9	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> Voorbeeld van een hypothese: jihadisten met een enkelband vertrekken niet naar het buitenland 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Afhankelijke variabele: wel of niet naar het buitenland reizen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Onafhankelijk variabele: wel of geen enkelband dragen 	1
10	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoeksmethode: interviews afnemen bij / vraaggesprekken voeren met jihadisten die veroordeeld zijn tot het dragen van een enkelband 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Met een kwalitatieve opzet kan doorgevraagd worden naar individuele verschillen, zodat andere antwoorden gevonden kunnen worden dan de onderzoeker zelf had bedacht 	1

Vraag	Antwoord	Scores
11	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • (voorbeeld van een structurele verklaring) Veroordeelde Syriëgangers zijn niet of onvoldoende geïntegreerd in de Nederlandse samenleving. Ze hebben bijvoorbeeld minder kansen op een goede baan om zo maatschappelijke status te verwerven, en zoeken daarom een andere manier om toch status te verwerven. Daarvoor zijn ze ook bereid om de wet, waar ze zich minder aan gebonden voelen, te overtreden (bijvoorbeeld de anomietheorie) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • (voorbeeld van een (sub)culturele verklaring) Veroordeelde Syriëgangers maken deel uit van een (sub)cultuur die door mensen uit de dominante cultuur onheus bejegend en vanuit vooroordelen benaderd wordt. Hieruit voortvloeiende gevoelens van machteloosheid kunnen aanleiding geven tot het plegen van verzet tegen de dominante cultuur. Dit kan als resultaat hebben dat iemand aansluiting zoekt bij een organisatie zoals IS die zich ook richt tegen de westerse cultuur 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De structurele verklaring sluit aan bij de sociaaleconomische invalshoek en de (sub)culturele verklaring sluit aan bij de sociaal-culturele invalshoek 	1
12	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • Het dilemma van de rechtsstaat houdt in dat rechtsbescherming en rechtshandhaving op gespannen voet met elkaar staan 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De AIVD verzamelt in het kader van de rechtshandhaving informatie op grond waarvan iemand als verdachte van een strafbaar feit kan worden aangemerkt en zich voor de rechter moet verantwoorden 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Dit staat op gespannen voet met een ander doel van de rechtsstaat namelijk de rechtsbescherming. Omdat informatie geheim gehouden wordt kan de verdachte die niet betrekken bij zijn verdediging en dat is een aantasting van zijn rechtsbescherming / zijn recht op een eerlijk proces 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 3

- De opvatting van rechter Van der Groen sluit beter aan bij de relatieve rechtvaardigingstheorieën, want daarin wordt het beoogde toekomstige effect van de op te leggen sanctie doorslaggevend geacht. Van der Groen uit over dat effect zijn twijfel 1
- in (twee van) de volgende citaten (per citaat 1 scorepunt): 2
  - “De Rotterdamse rechter Jan van der Groen twijfelt aan de effectiviteit van straffen voor jihadisten. Er is nauwelijks iets bekend over de zin hiervan.” (regels 1-4)
  - “Maar het is onduidelijk of dit soort straffen zin heeft, zegt Van der Groen.” (regels 12-14)
  - “Maar voor jihadisten hebben we geen effectief programma.” (regels 21-23)
  - “Het gedrag van dit soort daders wordt bepaald door overtuiging. En een overtuiging kun je niet wegnemen met een straf.” (regels 29-32)
  - “De enkelband zou in elk geval wél een positief effect hebben op jihadisten, zegt rechter Van der Groen. Hij kent geen voorbeelden van jihadverdachten die met een enkelband om naar Syrië zijn vertrokken.” (regels 33-39)

14 maximumscore 2

voorbeeld van een juist antwoord:

Veranderingen in de publieke opinie kunnen via verkiezingen vertaald worden in politieke macht. Als de politieke macht van de voorstanders van verandering groot genoeg is, dan kunnen nieuwe wetten gemaakt worden die in overeenstemming zijn met de veranderde opvattingen. Rechters zullen rechtspreken volgens de nieuwe of aangepaste wetten die door de veranderende opvattingen tot stand zijn gekomen.

15 maximumscore 2

- Citaat: “De vrijheid van meningsuiting zou in het geding zijn.” (regels 31-32)
(uitleg) In artikel 7 van de Grondwet staat dat men zijn mening mag uiten 1
- Een deel van het volgende citaat: “In deze (...) over de jihad.” (regels 39-55)
(uitleg) In artikel 10 van het EVRM staat dat men informatie mag vergaren en doorgeven 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 Gepersonaliseerde media

16 maximumscore 2

voorbeeld van een juist antwoord:

- Bij interpersoonlijke communicatie is de zender een persoon.
Bij massacommunicatie is de zender meestal een organisatie 1
- Bij interpersoonlijke communicatie is de ontvanger een persoon of een groep die min of meer gekend wordt door de zender.
Bij massacommunicatie is de ontvanger over het algemeen een relatief onbekende groep 1

17 maximumscore 2

- de verbindende functie 1
- In de tekst is sprake van polarisatie (regels 20-21) / een nieuwe vorm van verzuiling (regel 23) / steeds meer fragmentatie (regels 26-27). Dat is het omgekeerde van verbinden 1

18 maximumscore 2

- Het doel is pluriformiteit van informatie 1
- (voorbeeld van een juiste uitleg) In een unieke informatieruimte nemen mensen geen kennis meer van andere opinies dan hun eigen. Ook al wordt dan aan andere mensen andere informatie aangeboden, het individu neemt via de media alleen maar kennis van informatie die past bij zijn eigen voorkeuren 1

19 maximumscore 2

- Commerciële omroepen streven naar winst, de publieke omroep heeft geen winstoogmerk 1
- De commerciële omroepen zijn, meer dan de publieke omroep, afhankelijk van advertentie-inkomsten. Zij kunnen op deze wijze advertentieruimte verkopen die een goede match vormt tussen adverteerder en doelgroep 1

20 maximumscore 2

- Het is een taak van het Commissariaat voor de Media om toezicht te houden op de naleving van programmavoorschriften en reclameregels 1
- (voorbeeld van een uitleg) Een verandering van de wijze waarop informatie wordt aangeboden kan gevolgen hebben voor het naleven van de programmavoorschriften en reclameregels (diversiteit, onafhankelijkheid en toegankelijkheid van de informatievoorziening) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 maximumscore 3

voorbeeld van een juist antwoord

- Een kenmerk van de parlementaire democratie is het algemeen kiesrecht 1
- Om het algemeen kiesrecht naar behoren te kunnen uitoefenen moet een burger beschikken over informatie op grond waarvan hij kan vergelijken. Pluralistische media geven per definitie een meerzijdig beeld en maken vergelijken daarmee zinvol 1
- Personalisatie betekent dat media hun nieuwsaanbod afstemmen op de ontvangers die mogelijk eenzijdig geïnformeerd worden. De media nemen als het ware een deel van het keuzeprocess weg bij de burger en daarmee wordt de waarde van het algemeen kiesrecht uitgehold. Dat gaat dus ten koste van de democratie 1

Opgave 4 De ebola-epidemie als internationaal vraagstuk

---

22 maximumscore 2

- Deze staten hebben geen soevereine macht 1
- (uitleg) Er zijn hardnekkige burgerwisten / er is corruptie (regel 25-26). Daaruit kun je afleiden dat de overheid er niet in slaagt om zijn macht effectief uit te oefenen 1

of

- Deze staten hebben niet het geweldsmonopolie 1
- (uitleg) Burgerwisten (regel 25) gaan vaak gepaard met geweld dat niet door de overheid ingezet wordt. De overheid heeft dan niet het geweldsmonopolie 1

23 maximumscore 2

- in de regels 44-51 (ook goed: vanaf regel 41) 1
- Om het dilemma van de collectieve actie tegen te gaan is het nodig dat staten een stukje van hun soevereiniteit (korte termijn eigenbelang) opgeven door aan een soort 'bovenstaat' (supranationaal) macht te geven zodat medewerking afgedwongen kan worden (lange termijn gemeenschappelijk belang) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 2

voorbeeld van een juist antwoord:

- Doelstelling: bereiken van internationale samenwerking bij het oplossen van (sociale) en humanitaire problemen.
(uitleg) Het bestrijden van de ebola-epidemie is een voorbeeld van internationale samenwerking (onder andere via de WHO) waarmee een humanitair probleem aangepakt wordt 1
- Doelstelling: handhaven van de internationale vrede en veiligheid.
(uitleg) De ebola-epidemie vormt een bedreiging voor vrede en veiligheid in veel landen. Veel bewoners van de West-Afrikaanse landen zijn het slachtoffer geworden van deze epidemie en de epidemie is ook een bedreiging voor mensen elders in de wereld 1

25 maximumscore 4

- Het post-klassieke beeld is te herkennen 1
- (voorbeeld van een juiste uitleg) Het post-klassieke beeld van de internationale orde geeft aan dat de speelruimte van natiestaten beperkt wordt door onder andere niet-gouvernementele organisaties waaronder marktactoren en grote multinationals. Deze zijn ‘medebeslissers’ over veiligheid, welvaart en welzijn van miljoenen mensen geworden 1
- twee voorbeelden van juist gebruik van regelverwijzingen naar tekst 6 (per juiste regelverwijzing 1 scorepunt): 2
  - Om de ware aard van de uitbraak te begrijpen moet je niet alleen naar de landen maar ook naar het economische systeem dat de wereld bestuurt kijken. Zie de regels 1-11.
  - Ontginnende industrieën en transnationale ondernemingen waren betrokken bij het installeren van machthebbers die corruptie lieten ontstaan waardoor te weinig geïnvesteerd werd in gezondheidssystemen. Zie de regels 38-45.
  - Internationale bedrijven hebben via burgeroorlogen invloed op het verzwakken van het gezondheidssysteem. Zie de regels 46-52.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5 Privacy

26 maximumscore 3

- Agendafunctie: het bericht zorgde voor ophef dus was het een gespreksonderwerp 1
- Onderzoeksfunctie: de stelling wordt gecheckt / er wordt onderzocht of de feiten kloppen 1
- Controle-/waakhondfunctie: het functioneren van de media wordt in de gaten gehouden 1

27 maximumscore 2

- De Vlaamse journalist heeft niet alle feiten weergegeven die nodig zijn voor een juist begrip. Hij heeft dus de norm 'de feiten juist weergeven' niet correct uitgevoerd 1
- (voorbeeld van een juist antwoord) Het draagt bij aan een beeld van de Europese Unie als een organisatie die regels oplegt die mensen niet willen 1

28 maximumscore 1

voorbeeld van een juist antwoord:

Als een journalist de journalistieke normen juist toepast, geeft hij een zo betrouwbaar en objectief mogelijk beeld van een situatie. De lezer kan dan beschikken over de best mogelijke informatie om zijn oordeel of gedrag op te baseren.

29 maximumscore 3

- persconcentratie 1
- bij de redactie 1
- het redactiestatuut 1

Bronvermeldingen

- tekst 1 Remco Meijer, de Volkskrant, 6 september 2016
- tekst 2 NRC Handelsblad, 13 januari 2016
- tekst 3 naar: NRC Handelsblad, 13 januari 2016
- tekst 4 Damian Trilling op <http://stukroodvlees.nl/de-filterbubbel-doorgeprikt-het-negatieve-effect-van-gepersonaliseerde-media-valt-mee/> 28/11-2016
- tekst 5 naar: Abram de Swaan, NRC Handelsblad, 31 januari 2015
- tekst 6 naar: Wouter Arrazola de Oñate, <http://www.mo.be/opinie/ebola-toont-hoe-ziek-het-economisch-en-politiek-systeem;> 29 december 2014
- tekst 7 Reinier Kist, nrcnext, 27 april 2016
<http://www.nrc.nl/next/2016/04/27/europees-verbod-op-sociale-media-onder-16-1612561>
geraadpleegd op 31-5-2016